

A szabadtéri játékok, az egyetemi építkezések folytatása és a lezárt klinikai ágyak kérdése a képviselőház pénzügyi bizottsága előtt

Shvoy Kálmán felszólalása fontos szegedi kérdésekről —
Hóman kultuszminiszter válasza

Budapest, április 26. A képviselőház pénzügyi bizottsága kedden tárgyalta a kultusz-tárca költségvetését. A költségvetést Szinyeyi Merse Jenő ismertette, majd Czermann Antal, Farkas Elemér, Csilléry András és Buchinger Manó után Shvoy Kálmán szólalt fel.

Vitéz dr. Shvoy Kálmán a szegedi klinikák építésének folytatását kérte, amit a kultuszminiszter még erre az évre megígért. Kérte a városi ingatlanok kérdésének rendezését, a klinikai ágyak létszámának felemelését legalább a téli hónapokra, ha hosszabb időre nem lehet. Az ideiglenes egyetemi tanárszékeknek, de legalább nagyobb részüknek az egyetemi státusba való végleges felvételét kívánta, hogy megszűnjék az a vizsás helyzet, hogy az egy-egy évre alkalmazott tanárszékek buktassanak és vizsgáztassanak leendő orvosokat. A szegedi tanyákra újabb iskolák építését és a tanítónők korlátolt számban való beosztását kérte.

— A Nemzeti Színház vezetését művészeti szempontból nem tartja kielégítőnek, — folytatta Shvoy Kálmán. Tulméroztett a színházi személyzet, nem tudják őket eléggé foglalkoztatni és így egyesek elkedvetlenednek. Rendváltotta a margitszigeti szabadtéri játékok rendezését, amely magánvállalkozás és a kultuszminisztériumtól nagyobb segítyt kapott. Kérte a minisztert, hogy vegye figyelembe a szegedi szabadtéri játékokat, amelyeket Szeged város minden hasznosítás nélkül, egyedül a magyar színi és zenekultúra érdekében és

külföldi hírnevének fokozása céljából rendez. Ebben az évben olyan grandiózus műsort mutatnak be, amelyek kontinentális híre lesz.

Hóman Bálint kultuszminiszter

válaszában többek között hangsúlyozta, osztja Shvoy Kálmán felfogását, hogy a tanyai és a kis falusi iskolákban, főleg az egy tanerős iskolákban, férfi legyen a tanerő, viszont a városokban és a községekben sok esetben jobbnak tartja a női tanerőt. Az elemi népiskolák mellett önálló gazdasági népiskolákra fordítja a legnagyobb gondot. Az elemi iskolai tantervekben tervezete szerint a következő öt évben még 2000-rel szaporítja, a meglévő 53 önálló gazdasági iskolához 50 újat, ebben a költségvetési évben öt újat építenek. Körülbelül hasonló számban létesít téli iskolákat a földmívelésügyi miniszter.

— A klinikai ágy-szám kihasználását évek óta csak anyagi nehézségek miatt nem lehet megoldani, — folytatta. A tanárszékek intézménye az egyetemi és tanszéki autonómia szellemében véglegesítéssel aligha oldható meg. A tudomány haladásának az érdeke, hogy a tanár mindig fiatalabb munkatársat vesz maga mellé. A jogi oktatás reformja az ősszel a parlament elé kerül.

— A szegedi és margitszigeti szabadtéri színpadok támogatását biztosítani fogja, — mondotta ezután a miniszter. A művészinyomor enyhítésére, főleg a vidéki színiélet támogatására 15 ezer pengővel emelte az e célra szánt összeget.

Izgalmas ülésen leleplezéssel kezdődött az egymilliárdos javaslat tárgyalása

Sulyok Dezső bejelentette a Házban, hogy Szálasi nem magyar állampolgár, örmény-német-től származású és családját „Szálasi”-nak hívták — II okirat a Ház asztalán

Budapest, április 26. Kedden megkezdődött a milliárdos beruházási javaslat vitája, az ülésen izgalmas jelenetek között feltűnést kelthő bejelentések történtek. Az ülés elején Gercsák Richárd előadó ismertette a beruházási törvényjavaslatot és azt fejtegette, hogy a javaslat elsősorban a mobil vagyont, a vállalatok akkumulált tőkéjét adóztatja meg a szociális és gazdasági célok érdekében.

A vita első szónoka Payr Hugó volt, aki kijelentette, hogy politikai, katonai, pénzügyi és gazdasági okokból nem fogadhatja el a törvényjavaslatot. A közhangulat nyomása alatt gyorsan csapták össze a törvényjavaslatot, de a benyújtás után két hét telt el és azóta össze lehetett volna állítani legalább a kereteit egy részletes programnak. A törvényjavaslatot már csak azért sem fogadhatom el, mert elkésett. Egy évvel ezelőtt még sok mindent meg lehetett volna oldani ezzel a javaslattal.

— Mindenképpen kívánatos — folytatta —, hogy a csehszlovákiai helyzet alakulásával kapcsolatosan a közvélemény ne szaladjon megint szőre festett ábrándok után. Ha be is következnek északi szomszédságunkban egy nagy krízis, a sült galamb nem fog a szánkba repülni.

— A hadseregért minden áldozatot meg kell hozni — folytatta Payr. Kérte a kormányt, hogy emelje fel sürgősen a tisztek, bírák és

rendőrség tagjainak fizetését. Lehetetlen, hogy itt két év óta beállott 25 százalékos drágulás mellett csökkentett fizetésért dolgozzanak azok, akikre az ország biztonsága és nyugalma van bízva.

Kifogásolta azt, hogy vannak rétegek, amelyek elkerültek a megterhelést.

Az utóbbi hetek izgatott atmoszférája tulment a zsidóügyön, a kisiparosokra, kereskedőkre, gazdákra épp úgy hat ez atmoszféra súlyos hangulata.

Rámutatott arra, hogy a hatszázmilliós vagyonszállásból több, mint 350 milliót a merkantil tőke visel. Szerinte ez a terhelés súlyos és aránytalan.

— Érthetetlen, hogy miért kellett a zsidójavaslat hirtelen bedobásával a beruházási program sikerét kockáztatni.

Gróf Festetics Domokos: Szükség volt rá!

Payr Hugó: Képviselőtársam majd csak akkor beszéljen, ha egyetlen olyan embernek adott munkát, aki a két keze munkájával és véres verejtékével szerezte meg elvesztett kenyereit! Aki nem az örökölt birtok védelmére mögül beszél!

— Az izgatás és lazítás folyik tovább. A kormánylapok éppen ugyanazt a hangot hasz-

nálják, mint ezelőtt és megtörténhetett az a hihetetlen és példátlan eset, hogy egy banketten állami tisztviselő rendőri felügyelet alatt álló személyek nevét éljenezze és üdvözléti tolmácsolja!

Felkiáltások a kormányparton: Nem is helyeseljük!

Tel. e. k. Mihály gróf volt a következő szónok. A győri programmal és a zsidójavaslat kapcsoltatban — mondotta —, különös jelenségek voltak észlelhetők. A mezőgazdaság teljesítette kötelességét és ott elbocsátás nem történt, ezzel szemben az ipari vállalatoknál szabotáló kísérletek történtek. Kijelentette ezután, hogy a beruházási javaslattal kapcsolatban sok földbirtokos kénytelen lesz földjét eladni.

Malasits Géza a törvényjavaslat alapvető hibájának tartja, hogy a képviselőházat megfosztja attól a jogtól, hogy beható bírálatot gyakoroljon a vagyondezsma és a belső költsön által befolyó összegeknek a kormány által történő felhasználása tekintetében. Lassanként mi is oda fogunk jutni, hogy a képviselőháznak nem lesz más feladata, mint gyors tempóban elfogadni a kerettörvényeket. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy míg a termelés állandóan emelkedett, a munkabérek 1927 óta állandóan csökkentek. Az uradalomban foglalkoztatott munkások átlagos munkabére 80—120 fillér között mozog.

Felkiáltások az ellenzéken: Ezt is a zsidók csinálják?

— A 400 millió pengő kölcsönrel a hadikölcsönök árnyéka kísért — folytatta. Emlékeznünk csak vissza, mit mondott gróf Tisza István annakidején. Akárhogy végződik is a háború — mondotta —, ha a ruhánkat kell eladnunk, ha az óránkat kell zálogba csapnunk, ha a földünk vesz el, a hadikölcsönök visszafizetése akkor is a nemzet becsülete. Mégsem fizették vissza! Panoptikumban fogjuk mutogatni, aki az ígéretekre mégis jegyez a belső kölcsönből. Nézzük csak Csehország példáját. Ott két ízben is megpróbálták a belső kölcsön felvételét, egyszer sem sikerült!

Tessék a hadikölcsönöket tiz százalékosan valorizálni

és kimondani, hogy a kölcsönjegyző 25 százalékos hadikölcsönben jegyezhet. Hogy a nemzet áldozatkészsége megnyilvánuljon, a régi, becsületbeli tartozást törleszteni kell, mert ennek árnya ráfekszik a magyar közéletre.

— Bár a szociáldemokrata párt ellenzi a fegyverkezést — folytatta Malasits —, megérti, ha a mai külpolitikai viszonyok között, amikor az egész világ fegyverkezik, mi is felszereljük hadseregünket. Követelte azonban, hogy a hadsereg modern felszerelésére fordítandó összegeket Magyarországon költsek el. Németország egész sor találmánya nem vált be. Leghelyesebb lenne a hadiipar teljes államosítása, vagy legalább szigorú állami ellenőrzés alá helyezése.

Közéleti jelenségek

Sulyok Dezső volt a következő felszólaló. A törvény sikere attól függ — kezdte —, hogy a kormány tud-e megfelelő atmoszférát teremteni. A javaslatot a független kisgazdapárt elfogadja és pedig azért, mert azon az elvi alapon áll, hogy mindent a hadseregnek! Jól megszervezett, fegyvelmezett, hazafias szellemű, de a politikától minden vonatkozásban távollartott hadsereg van szükség.

A Treuga Deinek vége.

— A független kisgazdapárt a titkos választójog érdekében szinte az öngyilkosság határáig ment el. Nem vagyunk hajlandók többé zsrálni a kormány váltóját, mert a kormány tevékenysége hallatlan bizalmi válságba döntötte az országot.

— A közéletben — folytatta Sulyok — olyan jelenségekkel találkozunk,

Belvárosi Mozi Szerdától péntekig

Trópusi vihar

A Paramount filmgyár nagy egzotikus filmje. Soha nem látott természetesen színészi film. Főszereplő: CSC R HOMOLKA.

Korzó Mozi Ma is

Harapós férfi